

Remissvar avseende ”Förslag till svenska bestämmelser för invasiva främmande arter”

Skogforsk har av regeringen inbjudits att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets förslag till förordning om invasiva främmande arter. Skogforsk lämnar följande synpunkter, vilka begränsas till de delar som berör invasiva främmande skogsträd.

Generella synpunkter

Skogforsk, och dess föregångare Inst. för Skogsförbättring, har en 80-årig erfarenhet av att under försöksförhållanden pröva nya, ej inhemska, trädslags anpassnings- och produktionsförmåga. Motivet för detta är att nya trädslag har en potential att producera för nationen och skogsägaren värdefull råvara både under nuvarande miljö- och klimatförhållanden, men också i ett framtida förändrat klimat där inhemska trädslag kan bli missgynnade p.g.a. inoptimal anpassning. Undersökningarna har också innefattat miljökonsekvenser för skogsekosystemen som komplement till nyttoaspekterna.

En grundförutsättning för att nya trädslag ska kunna användas för virkesproduktion är att de är vitala och växtkraftiga i vår skogsmiljö, vilket också i de allra flesta fall innebär att de kan reproducera sig. Begreppet ”invasiv” blir därför komplext och spänner från att överhuvudtaget kunna reproducera sig till att arten tar över andra arters livsutrymme i stor skala på ett oönskat och okontrollerbart sätt.

Definitionen ”främmande art” bör ses i långt tidsperspektiv. Att en art för närvarande inte finns i landet kan bero på att den inte överlever och reproducerar sig under rådande förhållanden, men också att den har goda förutsättningar men ännu inte har migrerat eller flyttats hit. De olika orsakerna medför olika konsekvenser och risker.

Skogsekosystemen är komplexa och bedömning av en ny arts påverkan kräver omfattande faktaunderlag och konsekvensanalyser. En ny art kan medföra stora negativa konsekvenser men också fylla en viktig nisch som gör skogsekosystemet mer stabilt i en situation där klimatförändring eller patogener kraftigt påverkat inhemska trädslags vitalitet (t.ex. ask).

Ett system för bedömning av ett främmande trädslags invasivitet och påverkan på miljö och ekosystem måste bygga på vetenskaplighet och omfatta många aspekter. Ansvarande myndigheter bör samarbeta nära med forskningen för att utarbeta ett fungerande och relevant bedömningssystem.

Specifika synpunkter

Skogforsk anser att Skogsstyrelsen, med hjälp av universitet och andra forskande organisationer inom skogssektorn, är den myndighet som har bäst specialistkompetens och förutsättningar att bedöma främmande skogsträds invasivitet och inverkan på skogsekosystemen samtidigt som nyttoaspekter beaktas. Vi anser därför att Skogsstyrelsen bör ha en större och tydligare roll än i nuvarande förslag, speciellt betr. framtagande av

nationell förteckning över invasiva främmande arter (12 §), men också åtgärdsförslag (14 §) och föreskrifter om hantering (41 §).

Vi ställer oss bakom Skogsstyrelsens förslag att bli bemyndigad att ta fram föreskrifter om invasiva främmande arter som är virkesproducerande trädslag (kap. 2.2. Ansvariga myndigheter).

Uppsala 2016-07-04

Charlotte Bengtsson
VD Skogforsk

Bengt Andersson Gull
Programchef Skogsträdsförädling